

REFERAT Udvalget for uddannelse og arbejdskraft d. 07-09-2021

Mødedato Tirsdag d. 07. september 2021 kl. 12:00

Mødested Campus Vejle

Mødedeltagere Tage Petersen, V, Poul Andersen, A, Lene Thiemer Hedegaard,
A, Morten Weiss-Pedersen, C, Karsten Fogde, F, Carsten Sørensen,
O, Henriette Schlesinger, V, Kristian Nørgaard, V, Marianne Thomsen,
F

Indholdsfortegnelse

Den nye elevfordelingsmodel.....	3
Proces for optagelseskapalet og elevfordeling 2022-2023.....	6
FVU-møde og FVU-planer 2021.....	8
Orientering om tilbudt optag på de videregående uddannelser.....	10
Orientering om nedlukning af projekt Veteraner ind i EUD.....	12
Godkendelse af Rammepapir for fremme af lighed i sundhed i Region Syddanmark.....	14
Godkendelse af projektbeskrivelse for ABC for mental sundhed på ungdomsuddannelserne i Region Syddanmark.....	17
Nyt fra RAR Fyn og RAR Sydjylland.....	21
Eventuelt.....	22
Næste møde.....	23
Underskriftsside.....	24

Punkt 1: Den nye elevfordelingsmodel

21/39933

Resumé

Regeringen har i juni 2021 indgået en aftale med en række af folketingets partier om nye regler for elevfordeling på de gymnasiale uddannelser. Reglerne har til hensigt at sikre en bedre elevsammensætning på nogle gymnasier og understøtte et trængt elevgrundlag på andre gymnasier.

Sagsfremstilling

Regeringen indgik den 10. juni 2021 aftale med Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne om elevfordeling på de gymnasiale uddannelser. Aftalen i sin helhed er vedlagt som bilag 1.

Elevfordelingsmodellen i korte træk

Den nye elevfordelingsmodel skal løse to grundlæggende og forskelligartede udfordringer. I byerne skal den nye elevfordelingsmodel medvirke til, at de enkelte skolars elevsammensætning i højere grad afspejler det danske samfund. I de tyndtbefolkede områder skal elevfordelingsmodellen understøtte, at der fortsat er uddannelsesinstitutioner i alle dele af landet på trods af, at antallet af unge i gymnasiealderen vil falde frem til 2030.

Aftalen indebærer, at de erhvervsgymnasiale uddannelser (hxx og htx) omfattes af samme regelsæt som de almen-gymnasiale (stx og 2-årig hf).

Forligskredsen er endvidere enige om, at der er behov for at gennemføre justeringer af det nuværende taxameter- og tilskudssystem på ungdomsuddannelsesområdet, så det understøtter den nye elevfordelingsmodel, mindsker den uhensigtsmæssige konkurrence mellem de gymnasiale uddannelser om elever, samt sikrer uddannelses tilbud i hele landet for både gymnasier, erhvervsskoler og VUC'er.

Forligskredsen lægger vægt på at sikre det frie uddannelsesvalg og frit valg af, hvilke afdelinger de unge ønsker optagelse på. Derfor vil ansøgerens uddannelsesvalg fortsat blive respekteret. En ansøger vil ikke blive fordelt til en uddannelsesretning, som den pågældende ikke har prioriteret. Hovedelementerne i aftalen fremgår af bilag 2.

Et grundlæggende element i den nye aftale er, at landet opdeles i beregningstekniske, geografiske zoner bestående af en eller flere kommuner. Region Syddanmark opdeles i syv zoner. Zonerne kan krydse regionsgrænser, hvilket er gældende for Hedensted Kommune, der kommer i zone sammen med Varde, Billund og Vejle kommuner. Se kortet i notatet om beregningstekniske zoner i bilag 3.

Den geografiske zoneinddeling begrænser ikke elevernes søgemuligheder, men angiver udelukkende om pladserne på de gymnasiale afdelinger i zonen skal fordeles efter forældrebaggrund eller efter afstand.

Børne- og Undervisningsministeriet har på baggrund af søgetal fra 2020 beregnet, om en eller flere afdelinger i zonerne har en skæv elevsammensætning. Beregningen på baggrund af søgetallene vil fremover blive foretaget hvert år. Viser beregningen at der er en skæv elevsammensætning i en eller flere afdelinger i zonen, vil den geografiske zone blive defineret som en fordelingszone, hvor elevfordelingen vil afhænge af forældrenes indkomst. Som det fremgår af bilag 4,

er der p.t. kun én af de syv geografiske zoner i Region Syddanmark, der er udpeget som værende en fordelingszone, nemlig Odense.

De øvrige seks zoner i Region Syddanmark er p.t. defineret som afstandszoner, hvor eleverne på samme måde som i dag fordeles på baggrund af deres eget valg. Hvis der er for mange ansøgere til en afdeling i en afstandszone, vil ansøgerne som noget nyt blive fordelt på baggrund af transporttid og ikke på baggrund af transportafstand, som gældende i den nuværende elevfordelingsmodel.

Stram kapacitetsstyring og indførelse af minimumskapacitet

En forudsætning for at den nye elevfordelingsmodel kan få effekt, er en stram kapacitetsstyring og indførelse af en minimumskapacitet. Aftalen indebærer, at Børne- og Undervisningsministeriet fastsætter den samlede kapacitet på landsplan og fordeler den ud på regionerne. Målet er, at kapaciteten samlet set og i den enkelte region skal svare til det forventede antal ansøgere.

De første tre år fastsætter Børne- og Undervisningsministeriet de enkelte afdelingers kapacitet i samarbejde med regionerne og efter indstilling fra institutionerne. Institutionerne kan som udgangspunkt ikke optage flere ansøgere, end de har kapacitet til at optage. Efter en overgangsperiode på tre år overgår kapacitetsfastsættelsen til regionerne.

Der indføres en minimumskapacitet på mindst ca. 84 elever (tre spor med 28 elever i hver klasse) - opgjort samlet for de gymnasiale uddannelser på den enkelte afdeling. Minimumskapaciteten vil efter en konkret vurdering og efter dialog med institutionen kunne fastsættes til et færre antal elever, hvis det vurderes at være nødvendigt for at opretholde tilstrækkelig uddannelsesdækning i et geografisk område.

Centralt elevfordelingssystem

Aftalen indebærer, at staten udvikler og driver ”Den Koordinerede Tilmelding for Gymnasiale Ungdomsuddannelser” til fordeling og optag af elever på de gymnasiale uddannelser.

Overgangsordninger i øvrigt

Den eksisterende mulighed for at fastsætte lokale elevfordelingsregler forlænges, så den også er gældende for optagelse til skoleåret 2022/2023. Endvidere afskaffes institutionernes mulighed for at oprette ventelister allerede fra midten af skoleåret 2021/2022, og der etableres et tilskudsloft for elever på visse private gymnasier beliggende i de kommuner, der indgår i fordelingszoner. Til orientering er det specifikt nævnt i aftalegrundlaget, at Deutsches Gymnasium für Nordschleswig i Aabenraa ikke er omfattet af tilskudsloftet.

Der er i aftalen taget højde for, at en række institutioner med store udfordringer på grund af faldende ansøgninger og en skæv elevsammensætning har behov for at lukke for optaget til skoleåret 2022/2023, for at kunne overgå til de nye regler med en mere balanceret elevsammensætning. Hvilke gymnasier, der vil blive omfattet af denne ordning, er p.t. ikke afklaret, men Mulernes Legatskole i Odense og VUC Syd i Haderslev er begge på Børne- og Undervisningsministeriets foreløbige liste over afdelinger, der kan blive omfattet af denne overgangsordning.

Administration af kapacitetsstyring og elevfordeling

For at styrke nærheden placeres, jf. aftaleteksten, ”en væsentlig del af administrationen af den nye elevfordelingsmodel i regionerne”. Regionerne fastlægger efter en tre-årig indkøringsperiode de enkelte afdelingers kapacitet. Regionerne indstiller til Børne- og Undervisningsministeriet, hvis minimumskapaciteten skal fraviges. Regionerne tilpasser de enkelte

afdelingers kapacitet, når de konkrete ansøgertal er kendte. Regionerne vurderer evt. i samarbejde med rektorerne hvilke ansøgere, der har forrang til optagelse på bestemte afdelinger, fordeler for sene ansøgere og kommunikerer til elever og deres forældre om, hvordan fordelingsmekanismen fungerer.

Aftalen indebærer, at de nuværende fordelingsudvalg nedlægges.

Administrationen vil løbende orientere udvalget om udmøntningen af aftalen.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 07-09-2021

Til orientering.

Bilag

Bilag 1: Aftaleteksten

Bilag 2: Hovedelementer i aftalen

Bilag 3: Notat om beregningstekniske zoner

Bilag 4: Eksempel på zoneinddeling af kommuner

Punkt 2: Proces for optagelseskapacitet og elevfordeling 2022-2023

21/39933

Resumé

Regionsrådet har en koordinerende rolle i forhold til fastsættelsen af den samlede optagelseskapacitet for de almengymnasiale uddannelser (stx og hf). I sagen gives der en orientering om den forestående kapacitetsproces for skoleåret 2022/2023.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har en koordinerende rolle i forhold til fastsættelsen af den samlede optagelseskapacitet for de almengymnasiale uddannelser (stx og hf). Processen for skoleåret 2022/2023 foregår på samme måde som i de forudgående år, da den nye politiske aftale om ”Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser” først får virkning for optaget til skoleåret 2023/2024.

Regionsrådet kan derfor i lighed med tidligere år vælge at indstille til børne- og undervisningsministeren, at der fastlægges et kapacitetsloft på en eller flere almengymnasiale institutioner for skoleåret 2022/2023.

For at afhjælpe udfordringerne i forhold til de institutioner, som vedvarende har vanskeligt ved at tiltrække og fastholde 1. prioritetsansøgere og institutioner, der har en markant skæv socioøkonomisk sammensætning af elever, opfordrer forligskredsen i aftaleteksten regionerne til aktivt at gøre brug af de eksisterende muligheder for at indstille kapacitetslofter i overgangsperioden, indtil den nye elevfordelingsmodel træder i kraft.

Endvidere forlænges den eksisterende mulighed for at fastsætte lokale elevfordelingsregler med yderligere ét år, så den også gælder for optagelsen til skoleåret 2022/2023.

Kapacitetsloftet i Vejle

I forbindelse med kapacitetsindberetningen for skoleåret 2021/2022, blev der efter indstilling fra regionsrådet fastlagt et et-årigt kapacitetsloft på stx-uddannelsen på Rosborg Gymnasium og Rødkilde Gymnasium i Vejle på henholdsvis 420 og 300 elevpladser. Loftet havde til hensigt at beskytte elevgrundlaget for de mindre gymnasier i Grindsted og Tørring. Kapacitetsloftet på Rosborg Gymnasium bevirkede, at der blev fordelt ansøgere til blandt andet Grindsted Gymnasium og Tørring Gymnasium, men også til Rødkilde Gymnasium.

Som led i evalueringen af kapacitetslofterne, vil administrationen ligesom tidligere år rekvirere og analysere de to gymnasiers ansøgerdata fra 2021 i forhold til ansøgernes bopæl og uddannelsesprioriteter.

Elevsammensætningen i Kolding

Bestyrelsen på Kolding Gymnasium anmodede i december 2020 Fordelingsudvalg Trekantområdet om fastsættelse af lokale elevfordelingsregler for skoleåret 2021/2022. Der kunne ikke opnås enighed om Kolding Gymnasiums anmodning i fordelingsudvalget, og på den baggrund valgte Kolding Gymnasium i januar 2021 at klage til regionsrådet, der dog valgte at afvise klagen. Administrationen følger op på erfaringerne fra dette års optag til stx-uddannelsen i Koldingområdet forud for kapacitetsfastsættelsen på stx.

Hf-kapaciteten i Esbjerg og Odense

Omlægningen af den 2-årige hf-uddannelse i forbindelse med gymnasireformen fra 2016 har sammen med de faldende ungdomsårgange og nye udbudsansøgninger bidraget til, at hf-kapaciteten er kommet i søgelyset flere steder i regionen.

I Esbjerg traf ministeren sidste år afgørelse om, at Rybners ikke fik lov til at permanentgøre deres tidsbegrænsede hf-udbudsgodkendelse. I afgørelsen lagde ministeren særlig vægt på, at Rybners' hf-udbud har en negativ indvirkning på de omkringliggende hf-udbyderes elevgrundlag, og at der grundet den demografiske udvikling i området ikke er basis for flere hf-udbud. Esbjerg Gymnasium er i skoleåret 2021/2022 begyndt at udbyde en 3-årig hf for unge, der på grund af en diagnose har brug for ekstra ro, struktur og støtte i deres uddannelse. Administrationen følger op på erfaringerne fra dette års optag til den 3-årige hf forud for kapacitetsfastsættelsen på hf.

I Odense fik HF & VUC FYN (Fyns HF, Odense) sidste år udbudsgodkendelse til en ny 2-årig stx-uddannelse. Godkendelsen gælder for en fire-årig periode. På baggrund af høringssvaret fra de øvrige almengymnasiale uddannelser på Fyn, bemærkede regionsrådet i sit høringssvar, at opbakningen til den 2-årige stx hvilede på en forventning om, at HF & VUC FYN reducerede optagelseskapaaciteten på sin 2-årige hf-uddannelse i Odense, når/hvis uddannelsen kom i gang. Administrationen følger op på erfaringerne fra dette års optag til den 2-årige stx-uddannelse forud for kapacitetsfastsættelsen.

Proces frem mod kapacitetsfastsættelsen og elevfordelingen for skoleåret 2022/2023

I henhold til optagelsesbekendtgørelsen, skal regionsrådet senest den 1. februar 2022 give Børne- og undervisningsministeriet besked om den samlede fastsættelse af optagelseskapaaciteten på de gymnasiale uddannelser i regionen for skoleåret 2022/2023. Den efterfølgende elevfordeling i foråret 2022 skal ske inden for rammerne af den fastsatte kapaacitet.

Administrationen har kontaktet de almengymnasiale uddannelser med henblik på indhentning af oplysninger om optagelseskapaaciteten for det kommende skoleår. Administrationen vil desuden hen over efteråret gå i dialog med hvert af de fire forpligtende samarbejder i Syddanmark (henholdsvis Fyn, Sydvestjylland, Sønderjylland og Trekantområdet) om den demografiske udvikling og kapaacitetssituationen inden for de fire respektive, geografiske områder.

På baggrund af ovenstående, vil den samlede kapaacitetssag skulle behandles på udvalgsrådet den 16. december 2021 med henblik på efterfølgende endelig behandling i det kommende regionsråd i januar 2022. Som led i behandlingen, vil regionsrådet bl.a. skulle forholde sig til en eventuel fornyet kapaacitetsloftsindstilling i Vejle og/eller andre relevante steder i regionen.

Administrationen vil endvidere løbende holde udvalget orienteret om udviklingen på kapaacitets- og elevfordelingsområdet på udvalgsrådsmøderne hen over efteråret 2021.

Administrationen vil holde et oplæg som indledning til behandlingen af sagen.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 07-09-2021

Til orientering.

Punkt 3: FVU-møde og FVU-planer 2021

21/11481

Resumé

Regionsrådet skal sikre, at der er et tilstrækkeligt og varieret udbud af forberedende voksenundervisning (FVU) og ordblindeundervisning (OBU) i regionen. Regionsrådet afholder et årligt møde med voksenuddannelsescentrene (VUC'erne) og deres driftsoverenskomstparter, hvorfra udvalget opfordres til at drøfte input.

Regionsrådet skal også årligt høres om voksenuddannelsescentrenes planer for udbuddet af FVU og OBU. På baggrund af de indkomne planer vurderes det, at der i 2021 er et tilstrækkeligt udbud i regionen, og det indstilles, at udvalget godkender høringssvarene til de seks VUC'er. Det bemærkes, at VUC'erne har oplevet et markant aktivitetsfald bl.a. som følge af Covid-19-pandemien og opstarten af den forberedende grunduddannelse (FGU) for unge under 25 år i august 2019.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har en koordinerende rolle i forhold til udbuddet af forberedende voksenundervisning (FVU) til borgere med utilstrækkelige skrive-, læse- og matematikfærdigheder og ordblindeundervisning (OBU). Udvalget for uddannelse og arbejdskraft har kompetence til at varetage regionsrådets opgaver på FVU- og OBU-området og vurderer på baggrund af voksenuddannelsescentrenes (VUC) planer for udbuddet af FVU og OBU, om der er et tilstrækkeligt udbud i regionen. Planerne bruges desuden til at følge op på aktivitetsniveauet, og hvorvidt regionens målsætning på området opfyldes.

Udvalget for uddannelse og arbejdskraft vedtog i 2019 en målsætning om, at "de basale færdigheder blandt den voksne befolkning skal løftes, og at de basale færdigheder er forbedret i 2021 sammenlignet med 2018". Målsætningen er midlertidig, da regionen afventer national stillingtagen på området og opdaterede tal om uddannelsesbehovet, der i øjeblikket er udsat som konsekvens af Covid-19. Der kan følges op på målsætningen næste år, når der foreligger data for aktiviteten i 2021.

På baggrund af de indsendte FVU-planer vurderer administrationen, at der er et varieret udbud hos alle seks VUC'er i regionen. Det kan delvist tilskrives, at VUC'erne og deres driftsoverenskomstparter udviser fleksibilitet ved at tilrettelægge virksomhedsrettede forløb (efter ønske på den enkelte virksomhed) og virtuel undervisning. Den geografiske placering af udbud fremgår af kortet i bilag 2.

Hovedparten af VUC'erne har imidlertid oplevet et fald i aktiviteten fra 2019 til 2020. Samlet set er FVU-aktiviteten målt i årskursister i regionen faldet med næsten 24 procent, mens aktiviteten på OBU målt i årskursister er faldet med næsten 23 procent. Året 2020 har været præget af Covid-19, der har betydet aflysninger af undervisning på tværs af hele FVU-fagrækken og på alle VUC'erne. Endvidere har oprettelsen af FGU i august 2019 fortsat indflydelse på aktivitetstallene. Den faldende aktivitet medfører, også foruden de særlige omstændigheder med Covid-19, en udfordring for VUC'erne med at leve op til kravene om geografisk dækning og variation i udbuddet på en rentabel måde.

Det bemærkes, at aftalen om styrket opkvalificering fra 17. juni 2020 har betydet, at VUC'erne fra 1. september 2020 kunne udbyde fagene FVU-engelsk og FVU-digital til alle i arbejdsstyrken og ikke kun som virksomhedsrettede forløb, hvorfor regionsrådet i 2021 også har en koordinerende rolle ift. at sikre et tilstrækkeligt og varieret udbud af FVU-engelsk og FVU-digital.

I bilag 1 er FVU-planerne i 2021 beskrevet mere uddybende. Forslag til høringssvar til de 6 VUC'ere er vedlagt som bilag 3-8.

Indstilling

Det indstilles, at

Udvalget drøfter input fra det netop afholdte FVU- og OBU-møde.

Udvalget godkender forslag til høringssvar til de seks VUC'er.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 07-09-2021

Udvalget drøftede input fra det netop afholdte FVU- og OBU-møde.

Udvalget godkendte forslag til høringssvar til de seks VUC'er.

Bilag

Bilag 1 - Baggrundsnotat

Bilag 2 - Kort over udbud af FVU og OBU 2021

Bilag 3 - Høringssvar Campus Vejle

Bilag 4 - Høringssvar HF og VUC Fredericia

Bilag 5 - Høringssvar Kolding HF og VUC

Bilag 6 - Høringssvar VUC Vest

Bilag 7 - Høringssvar VUC Syd

Bilag 8 - Høringssvar HF og VUC Fyn

Punkt 4: Orientering om tilbudt optag på de videregående uddannelser

21/42727

Resumé

Sagen redegør for det tilbudte optag på de videregående uddannelser i hele landet i 2021, med fokus på Syddanmark og sammenligner optaget med tidligere års optagelsestal. Antallet af unge, der er blevet tilbudt optagelse på de videregående uddannelser i Syddanmark er faldet med 8 pct. fra 2020 til 2021. På landsplan har der været en lidt mindre tilbagegang på 3 pct. i tilbudt optagelse. Enkelte uddannelsesinstitutioner i Syddanmark har fremgang, herunder Aalborg Universitet i Esbjerg. Sagen forelægges til orientering.

Sagsfremstilling

Antallet af unge, der er blevet tilbudt optagelse på de videregående uddannelser i Syddanmark i 2021 er faldet med 8 pct. i forhold til sidste år, hvilket svarer til 981 studiepladser. På landsplan er der sket et fald på 2.101 til 67.424 fra samlet 69.526 optagne i 2020, svarende til en tilbagegang på 3 pct. for alle videregående uddannelser i Danmark. Til sammenligning er antal 18-22 årige faldet med 2 pct. i Syddanmark og 1,5 pct. i hele landet fra 1. kvartal 2020 til 1. kvartal 2021. Den demografiske udvikling forventes ifølge Danmarks Statistik at fortsætte. I 2030 forventes 4,4 pct. færre 18-22 årige i Syddanmark mod 1,2 pct. i hele landet.

I forhold til universiteterne er der på Syddansk Universitet 584 færre (11,4 pct.), der er blevet tilbudt optag, end året før, mens der på Aalborg Universitet i Esbjerg er 36 flere (40 pct.). Samlet set er der et fald på 5 pct. i antallet af unge, der er blevet tilbudt optag på landets universiteter, svarende til 1.640 færre studiepladser. Syddansk Universitet er det universitet, som har den største tilbagegang.

I Region Syddanmark har de korte og mellemlange videregående uddannelser også tilbagegang i tilbudt optag.

Nedenstående tabel viser udviklingen i antallet af ansøgere, der er blevet tilbudt optagelse på de videregående uddannelsesinstitutioner i Syddanmark pr. 28. juli 2021 sammenlignet med samme tidspunkt i 2015-2020. De endelige optagelsestal opgøres først den 1. oktober, og her viser tidligere års erfaringer, at i perioden mellem 1. og 2. runde optag, vil nogle ansøgere vælge at takke nej til tilbudte pladser, mens andre vil søge ledige pladser. Det endelige optag af studerende pr. 1. oktober vil derfor typisk afvige fra tallene i nedenstående tabel.

Tabel 1. Tilbudt optag på de videregående uddannelser i Syddanmark 2015-2021

Uddannelsesinstitution	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ændring 2020-2021	
Syddansk Universitet*	5.029	5.176	4.977	5.002	4.923	5.114	4.530	-584	- 11,4%
Aalborg Universitet Esbjerg	138	127	91	97	96	89	125	36	40,4%
UC Syddanmark	1.789	1.874	1.894	1.848	1.851	1.897	1.734	-163	-8,6%
Erhvervsakademi Sydvest	649	602	577	510	530	547	496	-51	-9,3%
Erhvervsakademi Kolding	629	541	398	399	448	506	472	-34	-6,7%
SIMAC	150	160	139	131	172	228	189	-39	- 17,1%
Fredericia Maskinmesterskole	105	113	96	97	104	102	97	-5	-4,9%
Designskolen Kolding	81	69	70	85	74	75	78	3	4,0%
Den Frie Lærerskole	69	69	73	70	69	67	66	-1	-1,5%
UC Lillebælt**	2.028	2.190	2.194	2.247	-	-	-		
Erhvervsakademi Lillebælt**	1.487	1.585	1.400	1.413	-	-	-		
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole	3.515	3.775	3.594	3.660	3.830	4.085	3.942	-143	-3,5%
I alt	12.154	12.506	11.909	11.899	12.097	12.710	11.729	-981	-7,7%

* SDU's uddannelser i Slagelse er ikke indregnet i optagelsestallene.

** UC Lillebælt og Erhvervsakademi Lillebælt er fusioneret under navnet UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet – Hovedtal for den koordinerede tilmelding 2015-2021.

Yderligere optagelsestal opdelt på byer og uddannelser kan ses i bilagstabellerne (bilag 1).

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 07-09-2021

Til orientering.

Bilag

Notat vedr. tilbudt optag på de videregående uddannelser

Punkt 5: Orientering om nedlukning af projekt Veteraner ind i EUD

21/4403

Resumé

På regionsrådsmødet den 26. april 2021 bevilgede regionsrådet ca. 2,3 mio. kr. fra uddannelsespuljen til Syddansk Erhvervsskole til projektet ”Veteraner ind i EUD”. På baggrund af en beslutning fra en af projektets centrale partnere, Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet, om at trække sig, har Syddansk Erhvervsskole besluttet, at man ikke ønsker at igangsætte projektet.

Sagsfremstilling

På regionsrådsmødet den 26. april 2021 bevilgede regionsrådet ca. 2,3 mio. kr. fra uddannelsespuljen til Syddansk Erhvervsskole til projektet ”Veteraner ind i EUD”.

I juli 2021 meddelte projektpartneren Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet (RPSA) over for Region Syddanmark, at de havde valgt at trække sig fra projektet med øjeblikkelig virkning.

På et møde i august 2021 mellem Region Syddanmarks administration og projektets to økonomiske partnere, Syddansk Erhvervsskole og Tietgen Business, blev projektets fremtidsudsigter drøftet. Herunder, hvorvidt der kunne findes en eller flere andre partnere, som kunne overtage RPSA's rolle i projektet.

Syddansk Erhvervsskole og Tietgen Business nåede frem til den konklusion, at det ikke ville være hensigtsmæssigt at køre projektet videre efter RPSA's udtræden. Dette som følge af RPSA's centrale rolle i projektet, herunder ift. det store erfaringsgrundlag fra projektet ”Veteranindsatsen i Syddanmark”, som ”Veteraner ind i EUD” i høj grad bygger videre på.

Syddansk Erhvervsskole har efterfølgende over for regionen skriftligt bekræftet, at man set i lyset heraf ikke ønsker at igangsætte projektet.

Bevillingen på de ca. 2,3 mio. kr. er derfor tilbageført til Region Syddanmarks Uddannelsespulje for 2021.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 07-09-2021

Carsten Sørensen stillede forslag om, at sagen ændres fra et orienteringspunkt til et beslutningspunkt.

8 medlemmer (Tage Petersen, Poul Andersen, Marianne Thomsen, Henriette Schlesinger, Karsten Fogde, Kristian Nørgaard, Lene Thiemer Hedegaard og Morten Weiss-Pedersen) stemte imod.

1 medlem (Carsten Sørensen) stemte for, og havde følgende mindretalsudtalelse: Carsten Sørensen ønskede, at der skulle være en politisk debat om veteraner ind i EUD og efterfølgende en politisk stillingtagen fremfor blot en orientering.

Forslaget bortfaldt hermed.

Udvalget tog punktet til orientering, og udvalget bemærkede i øvrigt, at de vil se med interesse på, at der sendes en ny ansøgning vedr. veteraner til en kommende ansøgningsrunde om tilskud fra uddannelsespuljen.

Punkt 6: Godkendelse af Rammepapir for fremme af lighed i sundhed i Region Syddanmark

20/18261

Resumé

Det fremgår at budgetaftalen 2021 at der skal udarbejdes et rammepapir om lighed i sundhed i Region Syddanmark. Samtidig har Sundhedsstyrelsen i september 2020 udgivet en rapport om udviklingen i ulighed i sundhed, der viser, at der fortsat er ulighed i sundhed i Danmark. Rapporten og en kortlægning af regionale indsatser dannede baggrund for en temadrøftelse i regionsrådet i marts 2021 om, hvordan Region Syddanmark fremadrettet skal arbejde på at fremme lighed i sundhed. Disse drøftelser har skabt rammen for udarbejdelsen af et rammepapir for fremme af lighed i sundhed i Region Syddanmark, som nu præsenteres for relevante politiske udvalg samt regionsrådet i løbet af august/september 2021.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den seneste rapport fra Sundhedsstyrelsen fra 2020 viser, at der fortsat er ulighed i sundhed i det danske samfund, hvor personer med kort uddannelse eksempelvis i højere grad er multisyge, har flere forebyggelige indlæggelser og lider af kronisk obstruktiv lungelidelse (KOL). Samtidig er følgerne heraf ofte større sammenlignet med personer med længere uddannelse. Derudover viser rapporten, at uligheden i sundhed på mange parametre er steget inden for de seneste år.

Tal fra Sundhedsprofilen ”Hvordan har du det?” 2017 og ”Sundhedens Geografi” viser, at der også i Region Syddanmark er ulighed i sundhed, hvor borgere med kortere uddannelse bl.a. lever mere usundt, trives dårligere (både mentalt og fysisk) og er mere syge end borgere med længere uddannelse.

I Region Syddanmark er der i 2020 udarbejdet en kortlægning af indsatser i regionalt regi på sygehuse m.v., som viser, at der i Syddanmark eksisterer mange indsatser inden for de ovenstående indsatsområder, som alle er med til at reducere ulighed i sundhed. Af budgetaftalen 2021 fremgår det derudover, at der skal udarbejdes et rammepapir for fremme af lighed i sundhed i Region Syddanmark. For at sikre, at rammepapiret for lighed i sundhed favner flere fagområder og sektorer, er udarbejdelsen af rammepapiret sket på baggrund af en bred proces med involvering af flere regionale udvalg, herunder sundhedsudvalget, psykiatri- og socialudvalget, udvalget for det nære sundhedsvæsen, udvalget for regional udvikling samt udvalget for uddannelse og arbejdskraft. Drøftelserne i de regionale politiske udvalg dannede grundlag for en temadrøftelse om lighed i sundhed på regionsrådsmødet den 22. marts med det formål, at regionsrådet i fællesskab kunne sætte en retning for indholdet i rammepapiret for fremme af lighed i sundhed. Herudover er brugerrådene blevet inddraget, og der har ligeledes været strategiske drøftelser om ulighed i sundhed på Sundhedskoordinationsudvalget, som også har bidraget til indholdet i rammepapiret.

Rammepapirets indhold

På temadrøftelsen i regionsrådet blev der peget på syv indsatsområder og dertilhørende fremadrettede fokuspunkter, som man ønsker skal indgå i Rammepapiret til fremme af lighed i sundhed i Region Syddanmark. De syv indsatsområder udgør overskrifterne for de områder, rammepapiret vedrører og indgår i rammepapiret med en beskrivelse af eksisterende indsatser og strategier kombineret med ambitionerne for de fremadrettede fokuspunkter for det enkelte indsatsområde. Indsatsområderne og de dertilhørende fremadrettede fokuspunkter er:

- Den tidlige indsats:
 - Igangværende indsatser skal evalueres med henblik på udbredelse
 - Øget tilslutning til børneundersøgelser og –vaccinationer
 - Fremme af lighed i sundhed skal tænkes ind i alle nye indsatser på fødsels- og børneområdet
-
- Geografisk lighed
 - Sundhedshusene skal også fremadrettet spille en central rolle i at sikre geografisk lighed

Fortsat fokus på øget tilgængelighed til ambulant behandling for psykiatriske patienter

Iværksættelse af geografisk differentierede indsatser mod særlige lokale udfordringer

- Kommunikation
 - Ensartet, overskuelig og forståelig kommunikation for alle
 - I mødet med patienten skal kommunikationen være et redskab til at sikre lige udbytte af behandlingen
-
- Digitalisering
 - Igangværende indsatser skal evalueres med henblik på udbredelse
 - Digitaliseringen skal fremme ligheden – og ikke øge uligheden
-
- Differentieret tilgang
 - Fokus på at sikre koordinering og samarbejde for de patienter, der har det største behov
 - Behandlingsforløb og indsatser skal kunne tilpasses den enkelte
 - Lighed i sundhed skal tænkes ind i alle nye indsatser
-
- Tilknytning og fastholdelse til uddannelse og arbejdsmarked
 - Fokus på mental trivsel på ungdomsuddannelserne
 - Samarbejde om at sikre fastholdelse i uddannelse og arbejdsmarked
-
- Forebyggelse
 - Prioritering af forebyggelse på de regionale bosteder og i psykiatrien
 - Samarbejde om tidlig opsporing og forebyggelse af overvægt og mistrivsel
 - Forebyggelse af mental mistrivsel blandt børn og unge som pårørende

På temadrøftelsen blev det derudover fremhævet, at evaluering skal danne grundlag for hvilke initiativer, der skal skaleres eller udbredes. I rammepapiret anbefales det derfor, at der fremadrettet pågår et arbejde med at udvælge en række lovende initiativer, som allerede er evalueret, eller som skal evalueres grundigt med henblik på at vurdere mulighederne for udbredelse på tværs af regionen, målgrupper eller på tværs af somatik og psykiatri. Derudover lægges der i rammepapiret op til, at der igangsættes et arbejde med at sikre, at initiativer, der har til formål eller delmål at fremme lighed i sundhed, monitoreres og følges såvel lokalt som regionalt.

Til orientering behandles punktet forud for regionsrådet i psykiatri- og socialudvalget, udvalget for det nære sundhedsvæsen, sundhedsudvalget, udvalget for regional udvikling samt udvalget for uddannelse og arbejdskraft.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget for uddannelse og arbejdskraft anbefaler regionsrådet:

At godkende rammepapiret for fremme af lighed i sundhed i Region Syddanmark.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 05-08-2021

Psykiatri- og socialudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

Anne-Marie Palm-Johansen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Udvalget for det nære sundhedsvæsen den 09-08-2021

Udvalget for det nære sundhedsvæsen anbefaler indstillingen over for regionsrådet, dog med den tilføjelse, at udtrykket ”i højere grad” slettes i afsnit 2.3 ang. skriftlig kommunikation til patienter.

Marianne Mørk Mathiesen og Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 10-08-2021

Sundhedsudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet, dog med den tilføjelse, at udtrykket ”i højere grad” slettes i afsnit 2.3 ang. skriftlig kommunikation til patienter.

Kristian Nørgaard og Henriette Schlesinger deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-08-2021

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Poul Andersen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 07-09-2021

Udvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet, dog med den tilføjelse, at udtrykket ”i højere grad” slettes i afsnit 2.3 angående skriftlig kommunikation til patienter. Den samlede sætning lyder således...

”For at fremme patienternes muligheder for at navigere i behandlings- og sundhedstilbuddene i Region Syddanmark skal den skriftlige kommunikation til patienterne være letforståelig, ensartet og overskuelig.”

Bilag

Rammepapir for fremme af lighed i sundhed i Region Syddanmark

Punkt 7: Godkendelse af projektbeskrivelse for ABC for mental sundhed på ungdomsuddannelserne i Region Syddanmark

21/36719

Resumé

Regionsrådet besluttede i december 2020, at der skal udvikles et regionalt projekt vedr. ABC for mental sundhed på ungdomsuddannelserne med inspiration fra projekterne Røgfri Fremtid og Røgfri Ungdomsuddannelse.

Region Syddanmark tilsluttede sig det nationale partnerskab 'ABC for mental sundhed' i marts 2021 på anbefaling af Sundhedskoordinationsudvalget, jf. sundhedsaftalen 2019-2023. På baggrund af bl.a. drøftelsen på det orienterede regionsrådsmøde den 11. maj 2021 og inputtene fra en række interessenter indstilles det, at regionsrådet godkender udkast til projektbeskrivelse for et regionalt 3-årigt projekt vedr. ABC for mental sundhed på ungdomsuddannelserne i Region Syddanmark.

Sagsfremstilling

Regionsrådet besluttede i december 2020, at der skal udvikles et regionalt projekt vedr. ABC for mental sundhed på ungdomsuddannelserne med inspiration fra projekterne Røgfri Fremtid og Røgfri Ungdomsuddannelse.

Sideløbende hermed tilsluttede Region Syddanmark sig det nationale partnerskab "ABC for mental sundhed" i marts 2021 på anbefaling af Sundhedskoordinationsudvalget, jf. sundhedsaftalen 2019-2023.

Som partner i det nationale partnerskab for ABC for mental sundhed vedkender man sig visionen om at styrke befolkningens mentale sundhed og trivsel gennem øget individuel modstandskraft og social sammenhængskraft i samfundet. Målet er at tilskynde befolkningen til mere proaktivitet for egen og andres trivsel, eksempelvis gennem kendskab til og deltagelse i aktiviteter, der styrker og bevarer den mentale sundhed. Målet er samtidig at sikre de bedste rammer for dette, eksempelvis ved at opbygge samhørighed og samarbejde på tværs af organisationer og fagligheder, der har interesse i at fremme mental sundhed. De tre gennemgående elementer i ABC-tankegangen er:

- A. Gør noget aktivt (Act).
- B. Gør noget sammen (Belong).
- C. Gør noget meningsfuldt (Commit).

På det orienterende regionsrådsmøde den 11. maj 2021 blev første idéoplæg til et projekt vedr. ABC for mental sundhed på ungdomsuddannelserne drøftet. Drøftelserne tog udgangspunkt i et oplæg vedr. Region Syddanmarks rapport "Mental Sundhed blandt børn og unge i Region Syddanmark". Statens Institut for Folkesundhed har udarbejdet rapporten, som har undersøgt blandt andet forekomst af og udvikling i psykisk sygdom og mental sundhed, årsager til udvikling og forklaringsmodeller samt relevante forebyggende indsatser.

På baggrund af drøftelserne på det orienterende regionsrådsmøde samt gennem inddragelse af interessenter på området, herunder blandt andre repræsentanter for ungdomsuddannelserne i Syddanmark (gymnasiale, erhvervsskoler, FGU), det nationale netværk for ABC for mental sundhed (med repræsentation af mange kommuner i Syddanmark), foreligger vedlagte udkast til projektbeskrivelse for ABC for mental sundhed på ungdomsuddannelserne i Region Syddanmark.

Med projektet er det Region Syddanmarks vision, at alle ungdomsuddannelser sætter mental sundhed øverst på dagsordenen og tager medejerskab for at bryde den negative tendens med stigning i andelen af unge med dårlig mental

trivsel. Derfor tilbydes alle ungdomsuddannelser og alle kommuner at indgå i et samarbejde om en fremtid med unge i trivsel, hvor formålet er at fremme den mentale sundhed for unge i Syddanmark gennem styrkelse af viden, handling og gode rammer.

Projektets indhold

Projektet lægger op til at anvende en sundhedsfremmende tilgang, hvor alle elever (uafhængigt af mental status) er målgruppen. Projektet er opbygget som en helskoleindsats, hvor der arbejdes med skolens kultur og uddannelsesmiljø ved inddragelse af alle skolens unge og ansatte, da dette ifølge forskningen fremmer effekten af mentalt sundhedsfremmende indsatser.

Projektets indsatser udvikles bl.a. på baggrund af viden og anbefalingerne i rapporten ”Mental Sundhed blandt børn og unge i Region Syddanmark”, evidens og erfaringer fra partnerskabet Røgfri Fremtid samt f.eks. pilotprojektet ”Unge og trivsel i fællesskaber”.

Der arbejdes på fem indsatser i projektet:

1. Kompetenceudvikling og lokale workshops
2. Værktøjskassen/regional ABC-hjemmeside
3. Netværk, sparring og vidensdeling om ABC aktiviteter
4. Certificering
5. Prisuddeling

For at visionen skal lykkes, er der brug for et tæt tværfagligt og tværsektorielt samarbejde med målgruppen, samarbejdspartnere og relevante aktører, hvilket er en grundsten i projektet. Netværksmøder vil derved få en central rolle i projektet med forventningen om, at de vil styrke det lokale samarbejde og udbredelsen af erfaringer med ABC aktiviteter på tværs af sektorer (ex. ungdomsuddannelser, kommuner, grundskoler, foreninger m.fl.).

For en fyldestgørende beskrivelse af projektet henvises til vedlagte bilag.

Budget

Nedenfor skitseres projektets budget.

	2021 (4 mdr.)	2022	2023	2024 (8 mdr.)	I alt
Workshops		370.000	280.000	100.000	750.000
Netværks-møder	125.000	258.000	258.000	175.000	816.000
Materialer m.m.	25.000	15.000	15.000	10.000	65.000
Prisuddeling		25.000	25.000	25.000	75.000
Evaluering				250.000	250.000

Projektledelse	195.000	585.000	585.000	390.000	1.755.000
I alt	345.000	1.253.000	1.163.000	950.000	3.711.000

Indsatsen finansieres via allerede afsatte midler til rådgivningen om forebyggelse. Dette forudsætter en godkendelse af, at midlerne til rådgivning, som er midler afsat til aktiviteter, i dette projekt også kan anvendes til aflønning af en projektleder. ABC for mental sundhed erstatter dermed indsatsen om Røgfri Ungdomsuddannelser, dog således, at der sammen med en evaluering af Røgfri Ungdomsuddannelse, som forelægges regionsrådet i indeværende år, følger et forslag til, hvordan nogle få dele af Røgfri Ungdomsuddannelse bør videreføres. En eventuel videreførelse af enkelte aktiviteter finansieres inden for eksisterende økonomiske rammer.

Punktet behandles forud for regionsrådet i psykiatri- og socialudvalget den 30. august, udvalget for det nære sundhedsvæsen den 6. september, udvalget for regional udvikling den 6. september, udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 7. september samt sundhedsudvalget den 7. september 2021.

Ved sagens behandling i udvalget for det nære sundhedsvæsen tilføjes indstillingen et yderligere punkt om, at udvalget for det nære sundhedsvæsen anbefaler, at regionsrådet godkender, at eksisterende midler til rådgivning om forebyggelse, som er midler afsat til aktiviteter, i dette projekt også kan anvendes til aflønning af projektleder.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for uddannelse og arbejdskraft anbefaler regionsrådet:

At godkende vedlagte projektbeskrivelse og budget for projekt ”Ungdomsuddannelsernes ABC for mental sundhed”.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 30-08-2021

Psykiatri- og socialudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

Gitte Frederiksen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 06-09-2021

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Preben Friis-Hauge deltog ikke under punktet.

Beslutning i Udvalget for det nære sundhedsvæsen den 06-09-2021

Udvalget for det nære sundhedsvæsen anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

Marianne Mørk Mathiesen tager forbehold.

Bo Libergren deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 07-09-2021

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Bilag

Forslag til projektbeskrivelse ABC for mental sundhed på ungdomsuddannelser

Punkt 8: Nyt fra RAR Fyn og RAR Sydjylland

21/558

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 07-09-2021

Administrationen oplyste, at der søges afholdt et møde mellem UUA-formandskabet og RAR-formandskabet som opfølgning på brevet omkring et muligt partnerskab ift. grøn omstilling. Mødetidspunktet er ikke endeligt faldet på plads endnu.

Punkt 9: Eventuelt

21/558

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 07-09-2021

Formanden oplyste, at Naturfagsgruppen på Faaborg Gymnasium og Faaborg-Midtfyn kommune i 2021 er udvalgt til at modtage Naturvidenskabsfestivalens pris "Årets Festivalarrangør", og prisoverrækkelsen finder sted den 29. september kl. 14.30 – 16.30 på Faaborg Gymnasium. Administrationen er blevet forespurgt om nogen fra udvalget for uddannelse og arbejdskraft ønsker at deltage i arrangementet. Carsten Sørensen ønsker at deltage.

Formanden orienterede om, at administrationen ikke har arbejdet videre med den ekstraordinære ansøgning fra Tornbjerg Gymnasium om midler til trivselsindsats "Projektet vedr. trivsel på Tornbjerg Gymnasium" samt, at administrationen netop har lanceret et nyt nyhedsbrev, primært målrettet beslutningstagere og undervisere på ungdomsuddannelserne m.fl. Der er pt over 100 personer, der har tilmeldt sig nyhedsbrevet, som kan findes på regionens hjemmeside.

Lene Thiemer Hedegaard orienterede om, at hun har været på studiebesøg på Vejen Gymnasium.

Punkt 10: Næste møde

21/558

Sagsfremstilling

Næste møde er tirsdag den 5. oktober kl. 11.00 – 14.00 i regionshuset i Vejle.

Mødeplanen for resten af 2021 er:

- Tirsdag den 2. november kl. 11.00 – 14.00
- Tirsdag den 30. november kl. 11.00 – 14.00
- Torsdag den 16. december kl. 10.00 – 12.00

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 07-09-2021

Næste møde er tirsdag den 5. oktober kl. 11.00 – 14.00 i regionshuset i Vejle.

Punkt 11: Underskriftsside

21/558